

Pregó de les festes de la Misteriosa Llum 2011

ADOLF TODÓ i ROVIRA

Col·lecció "Pregons institucionals"
Número 24, febrer de 2011

Edita: Ajuntament de Manresa
Impressió: Inom, SA
Maquetació: Sofia Gómez
Dipòsit Legal: B-7.650-2011

El pregó

**Pregó de les festes de la Misteriosa Llum
a càrrec d'Adolf Todó i Rovira, doctor en Economia
i director general de CatalunyaCaixa
18 de febrer de 2011**

LA SÈQUIA: UN EXEMPLE DE LIDERATGE TRANSFORMADOR PREGÓ DE LES FESTES DE LA LLUM 2011

Bona tarda a tots. El primer que voldria fer és agrair als administradors de la Llum d'aquest any i als bons amics del Parc de la Sèquia que m'hagin permès fer aquest pregó. També els agraeixo a tots vostès la seva presència. Els següents minuts els dedicaré a reflexionar sobre alguns aspectes del que, en la meua opinió, va representar ara fa vora set-cents anys, la construcció de la Sèquia en clau de lideratge transformador. "Lideratge" i "transformador": vet aquí dos conceptes que, en els moments convulsos actuals, quan més falta ens farien, no es prodiguen gaire.

Per avançar-los una conclusió principal del que avui els diré, permetin-me que acudeixi al Quixot quan li deia al seu escuder Sancho, tot recuperant-se d'unes pedrades que li havien donat uns pastors. Deia: "Sábete, Sancho, que no es un hombre más que otro si no hace más que otro". És a dir, establia una equivalència clara entre ser i fer. Pel que fa al lideratge, aquest missatge és avui més vàlid que mai. Lideratge, per a mi, vol dir acció decidida i assumció de riscos, vol dir fer coses i assumir els riscos que se'n derivin. Ara més que mai. Tota la resta penso que són additius, conservants i colorants, complements necessaris, sí, però absolutament insuficients si no van acompanyats d'una acció decidida, d'una enorme determinació.

De tot això és del que vull parlar avui, perquè els que van fer la Sèquia són un magnífic exemple d'acció decidida i de determinació.

Anem, però, al principi. Jo vaig arribar a Manresa a finals de novembre del 1965. Tenia 10 anys acabats de fer que havia passat a la Bauma, una

colònia tèxtil sota Montserrat on vaig néixer. Mirant fotos d'aquella època m'adono que Manresa era una ciutat més aviat trista i fosca, però a mi en va impactar molt. Saben què és el que em va impactar més? Els anuncis lluminosos que hi havia a la plaça de Sant Domènec. Recordo que em passava els dissabtes a la tarda, ja fosc, embadalit mirant-los. Sobretot en recordo dos: un que tenia unes monedes lluminoses que es posaven dins una guardiola que era de Caja de Ahorros de Manresa i un altre de Bodegues Roqueta. Vés a saber, potser eren premonitoris del que acabaria fent molts anys més tard. Per tant, el primer que em va agradar de Manresa era que, comparat d'on jo venia, era una ciutat amb LLUM.

De la Festa de la Llum en vaig començar sentir a parlar ben aviat, a l'escola. Si us he de dir la veritat, quan me'n van parlar no vaig entendre res de res: que si un miracle, que si la llum que ve de Montserrat... En fi, jo anava a una escola religiosa i ja se sap que en aquells anys, llevat d'honroses excepcions, aquestes escoles estaven poc interessades en l'èpica dels homes i les dones i molt més interessades en embolicar la troca perquè els nens no entenguessin gaires coses.

En fi, van passar molts anys fins que, ja pràcticament acabada la carrera, no vaig conèixer la Sèquia. I ho vaig fer anant-hi a córrer els caps de setmana. Em vaig interessar per la seva construcció i em va semblar absolutament impressionant l'exercici de lideratge transformador d'aquella gent. Van ser capaços de transformar el territori i fer-ho amb un impacte que ha durat fins al segle XXI. D'això se'n diu ser visionari.

Anys més tard, quan era director general de Caixa Manresa, vàrem posar en funcionament un premi que pretenia, dins de la seva modèstia, proposar accions que servissin per transformar el territori. El primer treball premiat suggeria, precisament, convertir la Sèquia en una veritable via verda. Al final ho vàrem fer, i avui el Parc de la Sèquia connecta amb el Parc de l'Agulla, el Camí de l'Aigua, el Parc de l'Aigua a Can Font i els Dipòsits Vells. Tot un espai de lleure que no hauria estat possible si algú no hagués fet la Sèquia fa prop de set segles.

És clar que quan la van fer van tenir moltes dificultats, tantes que van necessitar un "miracle" per resoldre tot el tema. Però tots sabem que el veritable miracle que ho va fer possible va ser la combinació de talent – compromís – esforç - determinació absoluta - i assumptió de riscos. En aquells moments —igual que ara— aquesta era la recepta miraculosa,

així com tenir "visió global per actuar localment" i no a l'inrevés. Òbviament, el mestre d'obres, Guillem Catà, tenia una visió global que havia de lluitar amb la visió local i tactivista del bisbe Sacosta, que només tenia la visió a molt curt termini dels seus interessos. Tampoc no ens ha d'estranyar tant, això. Passava aleshores i passa ara. Encara recordo alguns dels entrebancs que alguns bisbetons laics ens van posar per tirar endavant el Parc de la Sèquia o el Parc Central. Però vaja, això donaria per a un altre pregó i corro el perill que això no sigui un pregó sinó un sermó, si continuo per aquest camí. I òbviament no hi tinc cap interès, a sermonejar ningú.

Podem aprendre'n alguna cosa, els bagencs d'avui, dels que van fer la Sèquia fa gairebé set segles?

Mireu, uns diuen que els líders han de ser visionaris, transformadors, compromesos, carismàtics, empàtics, emocionalment forts, optimistes, exigents... D'altres opinen que han de ser motivadors, coherents, previsibles, heterodoxos, fins i tot humils. No tinc idea de si en Guillem Catà i la seva gent eren carismàtics, optimistes, motivadors, etcètera; però el que sí que sé és que eren uns visionaris transformadors. I també que tenien una determinació absoluta, una voluntat inequívoca de fer tot el que calgués i la convicció absoluta que fent-ho se'n sortirien.

Per altra banda, perquè existeixin lideratges sòlids, hi ha d'haver seguidors. I tenir seguidors en temps de crisi no és fàcil, perquè sortir de la crisi exigeix sempre sacrificis incòmodes. Per tant, el lideratge ha d'oferir un "propòsit" que sigui capaç de fer aflorar el millor de les persones. I les persones, i també les ciutats i els territoris, necessitem somnis, nous horitzons que permetin aixecar la mirada més enllà, encara que aquest enllà avui pugui semblar molt llunyà o, fins i tot, utòpic. En Guillem Catà va oferir un somni, va ser capaç de demanar esforç i sacrifici a canvi d'un somni: aigua per a Manresa. Un somni que avui encara és una realitat, 672 anys després.

I avui què ens toca fer, quasi set segles més tard, en uns moments de canvis tan radicals? Podem esperar que l'any 2011 sigui bo? Comencem per aquesta última pregunta. El 2011 serà un any DUR per a tots. Però per a alguns serà DUR i BO i per a uns altres serà DUR i DOLENT. Serà DUR i BO per a aquelles persones —i territoris— que siguin conscients que els problemes importants que afrontem avui no poden ser resolts amb la

